

Viden i Netværk

Danske Bank

Dansk PMI

Oktober

København, den 3. november
2003

Dansk PMI offentliggøres i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum og Danske Bank

For yderligere information:

Mette Hylleberg, DILF
33 21 16 66, mh@dilf.dk
www.dilf.dk

eller

Thomas Kyhl, Danske Bank
33 44 18 77, tky@danskebank.dk
www.danskebank.dk/
danskeanalyse

Fortsat fremgang i industrien

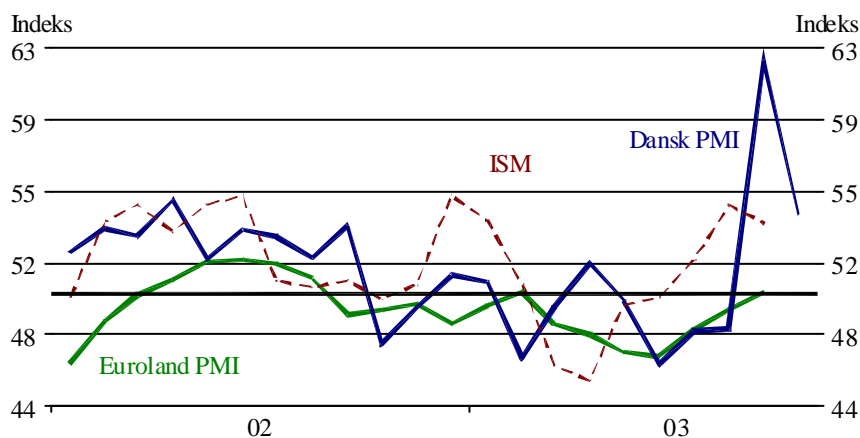
- Efter sidste måneds kraftige stigning i Dansk PMI er industribarometeret i oktober måned faldet tilbage til et mere "normalt" niveau. Indekset har nu en værdi på 54,2 mod 62,4 (revideret) i sidste måned. Dansk PMI peger dermed fortsat på fremgang i aktiviteten i de danske industrivirksomheder.
- Der er dog færre industrivirksomheder, der rapporterer om fremgang i forhold til september måned, men dette skal formentlig ses som en normalisering i forhold til sidste måneds kraftige stigning. Således er kraftige stigninger (fald) tidligere blevet fulgt op af kraftige fald (stigninger) måneden efter
- Den fortsatte fremgang i dansk industri skal ses i lyset af de bedre internationale konjunkturer. Specielt det amerikanske PMI (kaldet ISM) er steget markant siden foråret og peger med en værdi på omkring 54 på pæn vækst i den amerikanske industri.
- Samtidig indikerer det britiske PMI for tredje måned i træk fremgang i den britiske industri. Og endelig ser der ud til at være fremgang at spore i den europæiske industri. Både Euroland PMI og Tysk PMI peger nu på svag fremgang i industrien. Det er første gang siden sommeren 2002, at Tysk PMI viser tegn på stigende aktivitet i industrien.
- Udviklingen i de internationale industrikonjunkturer smitter af på udviklingen i Dansk PMI. Imidlertid vil den fortsatte eurosvækkelse på sigt være en hæmsko for både den europæiske og danske industri, og et amerikansk industriopsving vil derfor ikke nødvendigvis være drivkraft nok for industrien.

Dansk PMI		
Indeks, sæsonkorrigeret	sep-03	okt-03
Dansk PMI.....	62,4	54,2
=0,30*Nye ordrer.....	69,1	63,8
+0,25*Produktion.....	67,7	57,3
+0,20*Beskæftigelse.....	56,9	47,2
+0,15*Leveringstid.....	51,4	48,7
+0,10*Lager.....	41,0	36,4

Indeksene er beregnet, så man får et indeks mellem 0 – 100 (halvdelen af de neutrale i % plus de positive i %). Er indekset, over 50 indikerer det ekspansion i økonomien.

Næste offentliggørelse:
Mandag den 1. december 2003

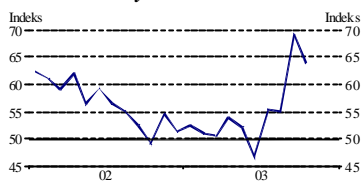
Dansk PMI tilbage på mere "normalt" niveau

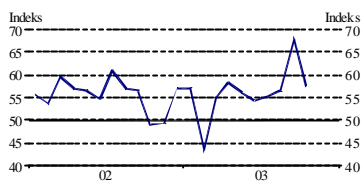
Dansk PMI offentliggøres hver måned i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum (DILF) og Danske Bank. Dansk PMI er baseret på en undersøgelse blandt danske industrivirksomheder (DILF's medlemmer) som repræsenterer mindst 10% af den samlede industriomsætning i Danmark. Dansk PMI var tidligere kendt som DILF's industribarometer i ikke-sæsonkorrigeret form. Danske Bank har ikke adgang til de enkelte medlemmers svar. Dansk PMI er baseret på samme metode som PMI-indeksene i andre lande herunder for eksempel det amerikanske PMI fra ISM og Euroland PMI. Eftertryk er tilladt ved tydelig kildeangivelse

Stadig stigende industriaktivitet

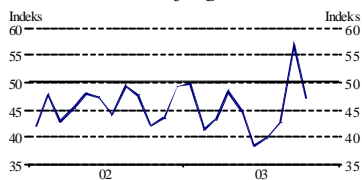
Nye ordrer

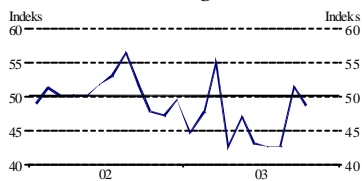
Produktion

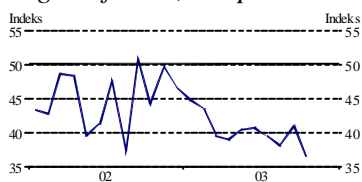
Beskæftigelse

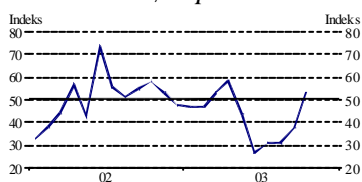
Leveringstid

Lager af indkøbte produkter

Indkøbspriser

Underindekset for nye ordrer steg bemærkelsesværdigt meget fra august til september. Underindekset var ikke set højere siden sommeren år 2000. Dagens tal for oktober måned indikerer stadig stor fremgang i ordreindgangen – men i mindre grad end i september. Således er underindekset faldet fra 69,1 i oktober til 63,8 i september. Dansk PMI har gennem det sidste års tid signaleret svag fremgang i ordrene til industrivirksomhederne, men de sidste to måneders tal bryder klart med denne trend.

Industrivirksomhederne fortsætter også med at registrere fremgang i produktionen. Det har de gjort siden den store produktionsnedgang i februar måned, hvor underindekset var helt nede på 43,6. Produktionsindekset er dog faldet tilbage i oktober måned set i forhold til september måned. Faldet har været relativt kraftig med 10,4 indekspoint og underindekset er nu på 57,3 mod sidste måneds 67,7. Faldet i oktober måneds indekstal skal ligeledes ses som en normalisering oven på den kraftige stigning i september.

Produktivtetsvæksten har været høj i de danske virksomheder de seneste år. Det har været en af forklaringerne på, at beskæftigelsesindekset i Dansk PMI kronisk har ligget under en værdi på 50. Sidste måneds indekstal signalerede for første gang i over to år fremgang i beskæftigelsen. Imidlertid signalerer beskæftigelsesindekset for oktober måned atter tilbagegang i beskæftigelsen. I oktober måned er underindekset således faldet til en værdi på 47,2. Spørgsmålet er, om fremgangen i september måned blot var en enlig svale, eller om virksomhedernes tilpasning af antallet af medarbejdere endnu ikke er færdig.

Leveringstidsindekset signalerer atter kortere leveringstid. Indekset er faldet fra 51,4 i september måned til 48,7 i september måned. Indekset er opgjort således, at et niveau under 50 angiver, at virksomhederne rapporterer en kortere leveringstid end tidligere, mens et niveau over 50 angiver en længere leveringstid. Alt andet lige er en længere leveringstid et signal om stigende aktivitet. Isoleret set indikerer dette underindeks faldende aktivitet i de danske industrivirksomheder.

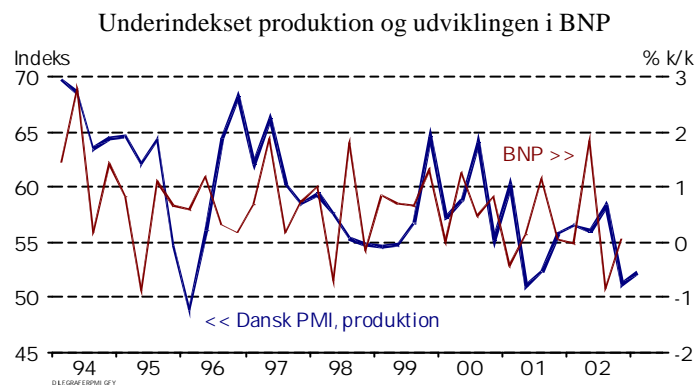
Gennem hele 2003 har industrivirksomhederne angivet, at de har reduceret deres lagre. Underindekset faldt fra 41,0 til 36,4 i oktober måned, og tendensen til faldende lagre er hermed fortsat. De faldende lagre kan skyldes to ting. Enten skyldes det, at virksomhederne er blevet bedre til at styre deres lagre, eller også at de ser dystert på fremtiden. I sidstnævnte tilfælde vil virksomhederne reducere i deres lagre, idet de ikke mener, der er umiddelbar udsigt til et skift i efterspørgslen.

Underindekset for indkøbspriser fortsatte i oktober måned de seneste måneders trend. Således er underindekset steget for femte måned i træk, og signalerer nu for første gang siden april måned stigende indkøbspriser. Indekset har nu en værdi på 53,4 mod 37,6 i sidste måned. En indekswærdi over 50 signalerer stigende aktivitet, da en større efterspørgsel vil presse indkøbspriserne opad. Imidlertid er indkøbspriserne også meget afhængige af råvarepriserne, som kan være meget volatile. Indekset indgår ikke i det overordnede indeks i Dansk PMI.

Hvad er Dansk PMI?

Dansk PMI er ikke en decideret forventningsindikator, men er derimod baseret på besvarelsen af spørgsmål omkring virksomhedens faktiske aktivitet. Dermed adskiller Dansk PMI sig fra for eksempel industriens konjunkturbarometer fra Danmarks Statistik, som omfatter virksomhedernes vurdering af både faktiske forhold og deres forventninger til den nærmeste fremtid. Dansk PMI indeholder kun en slags produktionsforventninger i form af underindekset for nye ordrer.

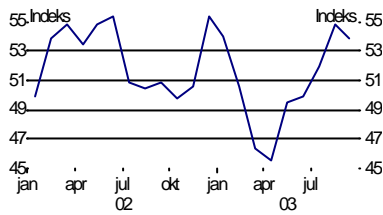
Forskellen har en vis betydning i fortolkningen af tallene. Dansk PMI må formodes at være bedst til at vurdere aktiviteten i den nuværende periode, mens konjunkturbarometeret må være bedst til at vurdere aktiviteten i den kommende periode. Som indikator kan Dansk PMI fortælle mest om for eksempel produktionen lige nu, mens konjunkturbarometeret i højere grad vil være ledende for industriens produktion i næste måned. Det gør dog ikke Dansk PMI til en dårligere indikator, idet de fleste statistikker offentliggøres med en vis forsinkelse. Tværtimod vil Dansk PMI være mindre udsat for kraftige fald som følge af for eksempel usikkerhed på grund af faldende aktiekurser. Et sådant kraftigt fald giver sig ikke altid udslag i et fald i den realøkonomiske aktivitet.

Underindekset for produktion i Dansk PMI kan vises at være en udemærket indikator for, hvordan den samlede økonomiske aktivitet i Danmark udvikler sig. Ovenstående figur illustrerer sammenhængen mellem underindekset produktion i Dansk PMI og kvartalsstignings-takten i den samlede økonomiske aktivitet (BNP). Dansk PMI er i sig selv en ændringsvariabel (virksomhederne spørges om situationen i den nuværende måned i forhold til den seneste måned), hvilket betyder, at der eksisterer en sammenhæng mellem niveauet for indekset og ændringen i BNP.

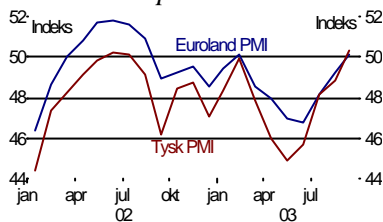
Udenlandske industribarometre

Amerikansk PMI, ISM

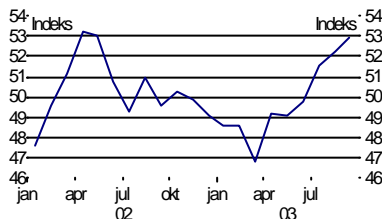
I starten af året var erhvervsaktiviteten på et højt niveau i USA, men stigende oliepriser, faldende aktiekurser og frygten for konsekvenserne af den forestående Irak-krig fik erhvervsaktiviteten til at falde allerede i februar. Krigen blev hurtigere overstået, end de fleste havde frygtet, og olieprisen vendte tilbage til et mere normalt niveau. I maj begyndte den amerikanske erhvervsaktivitet at vise positive taktter, og de seneste måneder har indekset ligget på et niveau omkring 54, hvilket indikerer pæn vækst i den amerikanske industri.

Europæisk PMI

Europa blev ligeledes ramt af den generelle økonomiske usikkerhed i forbindelse med Irak-krigen, men den europæiske erhvervsaktivitet var ikke oppe på samme høje niveau som den amerikanske. Bedringen i den amerikanske industri har heller ikke bredt sig mærkbart til Europa. Det skyldes, at styrkelsen af euroen har gjort europæiske varer dyrere relativ til amerikanske varer. Det lider de europæiske eksportører fortsat under, og den europæiske erhvervsaktivitet har stort set ligget under 50 hele året. I oktober krøb indekset dog lige op over grænsen på de magiske 50.

Britisk PMI

Det globale industriopsving er ikke gået uden om Storbritannien. Britisk PMI er i klar bedring og peger nu igen på fremgang. Der er endvidere håb om yderligere fremgang i løbet af de kommende måneder, i takt med at de internationale konjunkturer forbedres. De seneste års svækkelse af pundet vil også hjælpe de britiske virksomheder i nogen tid endnu. En fortsat robust indenlandsk økonomi gør tillige sit til, at den britisk fremstillingssektor går i mod lysere tider. I oktober nåede indekset op på et niveau på lige under 53.

Oversigtstabel

Indeks, sæsonkorrigeret	nov-02	dec-02	jan-03	feb-03	mar-03	apr-03	mai-03	juni-03	juli-03	aug-03	sep-03	okt-03
Dansk PMI.....	49,3	51,0	50,6	46,6	49,2	51,5	49,6	46,2	48,0	48,1	62,4	54,2
Nye ordrer.....	54,6	51,5	52,4	51,1	50,5	54,0	52,1	46,7	55,2	55,0	69,1	63,8
Produktion.....	49,2	57,1	57,1	43,5	55,0	58,3	56,0	54,1	55,0	56,3	67,7	57,3
Beskæftigelse.....	43,5	49,3	49,8	41,4	43,2	48,4	44,8	38,4	39,9	42,7	56,9	47,2
Leverandørers leveringstid.....	47,3	49,4	44,6	47,7	55,0	42,6	47,0	43,1	42,6	42,6	51,4	48,7
Lager af indkøbte produkter.....	49,7	46,6	44,9	43,5	39,6	39,0	40,3	40,6	39,4	38,2	41,0	36,4
Indkøbspriser.....	52,9	47,1	46,8	46,9	52,7	58,0	43,3	26,6	30,5	30,7	37,6	53,4
Indkøbt mængde.....	48,7	49,7	51,8	47,9	51,8	67,3	50,0	42,4	40,3	44,5	69,0	51,7
Lager af slutprodukter.....	51,2	47,7	49,5	43,8	49,0	45,8	45,9	45,4	49,0	46,2	51,5	48,6